

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/264/2022
Identifikačné číslo spisu:	2321201491
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumanu
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:2321201491.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej PhD. a Mgr. Miroslava Šeptáka v spore žalobcu: J. N., narodený XX. W. XXXX, M., B. XXX, zastúpený advokátom Mgr. Petrom Magdálikom, Galanta, Vajanského 1520, proti žalovaným: 1/ Dražby a aukcie, s.r.o., Martin, Flámska 1, IČO: 36 751 642, zastúpeného Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Martin, Jilemnického 30, IČO: 36 715 352, 2/ CEE COLLECT Slovakia, s. r. o., Bratislava, Gorkého 3, IČO: 45 882 053, zastúpený BBH advokátska kancelária, s.r.o., Bratislava, Suché Mýto 1, IČO: 36 713 066, a 3/ V. N., narodená X. W. XXXX, M., B. XXX, o neplatnosť dražby, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 07. júna 2022 č. k. 11Co/83/2021-389, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovanej 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudok Okresného súdu Galanta (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 05. augusta 2021 č. k. 8C/20/2021-296, o zamietnutí žaloby, priznaní žalovaným 1/ a 2/ voči žalobcovi nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a nepriznaní žalovanej nároku na náhradu trov konania; potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, priznal žalovaným 1/ a 2/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a žalovanej 3/ nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo medzi stranami sporu bolo nesporným, že dňa 2. júla 2015 sa konala dobrovoľná dražba nehnuteľnosti v spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej 3/ v podiele 1/1, zapísanej na LV č. XX, Správa katastra Šaľa, k.ú. M., T. M., okres Šaľa, a to parcely reg. „C“ č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 995 m², č. XXX/X - záhrady o výmere 478 m², č. 604/8 - trávnaté porasty o výmere 482 m², rodinný dom súp. č. XXX, na parcele č.

XXX/X. Dražobníkom bol na základe návrhu na vykonanie dražby žalovaný 1/ a navrhovateľom dražby bol záložný veriteľ v osobe žalovaného 2/. Celková výška pohľadávky žalovaného 2/ predstavovala sumu 8 954,09 eur, ktorá vzišla z úverovej zmluvy č. 202078295 z 27. júla 2005 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného 2/ Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom. Vydražená suma predstavovala čiastku 6 300 eur, z ktorej sumy bolo z titulu nákladov a odmeny dražiteľa žalovanému 1/ vyplatené 1 200 eur bez DPH (1 440 eur s DPH) a zvyšok sumy 4 860 eur bol vyplatený navrhovateľovi dražby a zároveň záložnému veriteľovi žalovanému 2/.

3. Prvoinštančný súd sa vysporiadal s argumentom žalobcu o neprípustnosti žalovaného 2/ ako navrhovateľa dražby a vydražiteľa v jednej osobe s poukazom na jeho možné zvýhodnenie vo vzťahu k ostatným účastníkom dražby v súvislosti s možnou vedomosťou o zmluvnom znížení najnižšieho podania a rozpor s úmyslom zákonodarcu v tejto veci. Dospel k záveru, že účastníctvo na dražbe zákon o dobrovoľných dražbách definuje výlučne v § 5 ods. 1 až 9 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“), kde z uvedeného ustanovenia neprípustnosť navrhovateľa dražby v osobe záložného veriteľa (žalovaný 2/) ako účastníka a v konečnom dôsledku aj vydražiteľa nevyplýva, nakoľko ho nemožno subsumovať pod žiaden odsek § 5 zákona o dobrovoľných dražbách vylučujúci účastníctvo na dražbe, na základe čoho súd uvedený argument žalobcu vyhodnotil ako nedôvodný. Pripomenul, že pre úspešnosť v konaní o určenie neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona je nevyhnutné kumulatívne splnenie rozhodujúcich predpokladov, kde na jednej strane je nevyhnutné tvrdiť a preukázať porušenie zákona, pričom zároveň musí ísť o také porušenie zákona, ktorým bol žalobca reálne dotknutý na svojich právach. V danom prípade konštatoval, že neuvedenie bankovej záruky ako spôsobu dražobnej zábezpeky v oznámení o dražbe, je v rozpore s ust. § 14 ods. 1 a v spojitosti s § 17 ods. 1 písm. f) zákona o dobrovoľných dražbách, čím je splnený jeden predpoklad pre vyslovenie neplatnosti dražby, avšak žalobca nepreukázal a ani netvrdil, že by týmto bol reálne dotknutý na svojich právach. Žalobca je prechádzajúcim vlastníkom predmetu dražby a zároveň dlžníkom z hlavného záväzkového vzťahu, a teda jeho účastníctvo na dražbe je teda vylúčené podľa § 5 ods. 9 zákona o dobrovoľných dražbách. Preto nemohol byť dotknutý na svojom práve zúčastniť sa dražby ako jej účastník. Iný prípad by mohol nastať, ak by žalobcom bol subjekt, ktorého účasť na dražbe inak zákon nevylučuje, a tento by preukázal, že práve v dôsledku neuvedenia bankovej záruky ako spôsobu dražobnej zábezpeky v oznámení o dražbe sa dražby nezúčastnil, hoci v opačnom prípade majúc bankovú záruku ako pre neho jediný prijateľný spôsobom zloženia dražobnej zábezpeky, by sa dražby zúčastnil (aj s možnosťou ovplyvniť jej výsledok), čím bol v konečnom dôsledku dotknutý na svojich právach. Nič podobné však v konkrétnom prípade ani tvrdené a ani preukázané žalobcom ako stranou sporu nesúcou dôkazné bremeno, na základe čoho pre uvedené konštatované porušenie zákona prvoinštančný súd nemohol predmetnú dražbu posúdiť ako neplatnú.

4. Súd prvej inštancie dal do pozornosti Obchodný vestník č. 98/2015 z 26. mája 2015, z ktorého vyplýva splnenie oznamovacej povinnosti žalovaného 1/ zverejnením oznámenia o dobrovoľnej dražbe, a teda bol dodržaný postup v zmysle § 17 ods. 3 a § 24 ods. 9 zákona o dobrovoľných dražbách. Preto prvoinštančný súd konštatoval súlad dražby s a § 25 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Maximálnu hranicu zaťaženia vlastníka nehnuteľnosti odmenou dražobníka vo výške 10 % vydraženej sumy. V danom prípade 10 % z vydraženej sumy (6 300 eur) predstavuje sumu 630 eur, a čo je maximálne zaťaženie odmenou na jedného vlastníka nehnuteľnosti. V danom prípade však vlastníckmi nehnuteľnosti boli dva subjekty (žalobca a žalovaná 3/), preto suma 1 200 eur bez DPH spadá do maximálneho rámca zaťaženia vlastníkov nehnuteľnosti odmenou a nákladmi, pričom zároveň uvedená suma neprevyšuje 20 % vymáhanej pohľadávky (1 790,18 eur). Súd prvej inštancie opätovne poukázal na znenie § 5 zákona o dobrovoľných dražbách a uviedol, že účastníctvo žalovaného 2/ ako navrhovateľa dražby a zároveň účastníka (aj jediného) a v konečnom dôsledku aj vydražiteľa sa nevylučuje, teda pripúšťa. V danom prípade nemal za preukázané, že by žalovaný 2/ dospel k vedomosti o najnižšom podaní v rozpore so zákonom, alebo že by v dôsledku jeho postavenia ako navrhovateľa a dražby a jej jediného účastníka a zároveň vydražiteľa porušil ust. § 2 písm. a) cit. zákona, čím by bol žalobca reálne dotknutý na svojich právach, na základe čoho aj predmetný argument majúci svedčiť o neplatnosti dražby vyhodnotil ako nedôvodný.

5. K námietke žalobcu o neuhradení ceny vydražiteľom v zákonnej lehote, ktorá bola pod hranicou 6 640 eur uviedol, že úspech žalobcu v konaní o určenie neplatnosti dražby predstavuje nielen tvrdenie a preukázanie porušenia zákona, musí ísť zároveň o porušenie zákona takého charakteru a intenzity, že reálne toto porušenie zákona spôsobí ujmu na právach žalobcu. Teda nemožno vysloviť neplatnosť dražby len v prípade preukázania porušenia ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, kumulatívne musí byť preukázané, že týmto porušením bol žalobca dotknutý (reálne) na svojich právach. V danom prípade z vykonaného dokazovania vyplynulo, vychádzajúc z obsahu dražobného spisu, že dražobník dňa 6. júla 2015 oznámil žalobcovi a žalovanej 3/, že predmet dražby bol vydražený sumou 6 300 eur, z ktorej sumy boli uhradené náklady dražby vo výške 1 440 eur s DPH a zvyšok v sume 4 860 eur boli poukázané na účet navrhovateľa dražby. Uvedené nekorešponduje s tvrdením žalobcu o tom, že ku dňu 12. augusta 2015 mala byť uhradená suma ceny predmetu dražby vo výške 6 300 eur. Z výpisu z účtu dražobníka vyplynulo, že suma nákladov 1 440 eur bola na jeho účet pripísaná dňa 6. júla 2015, suma 4 800 eur bola na účet dražobníka z účtu žalovaného 2/ pripísaná ku dňu 10.8.2015. Zo spisu, ani z vyjadrení strán sporu nevyplynulo, že by v tejto súvislosti existovali nedoplatky. Rovnako z obsahu dražobného spisu vyplýva, že suma dražobnej zábezpeky 1 500 eur bola zaplatená k 2. júlu 2015. Poukázal na to, že vzhľadom na neprehľadnosť realizácie platieb mohlo dôjsť k porušeniu ust. § 26 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, avšak súd nemal za preukázané, že by bol žalobca týmto reálne na svojich právach dotknutý. Ak by oneskorené zaplatenie časti ceny predmetu dražby vyústilo do jej zmarenia podľa ust. § 2 písm. j) zákona o dobrovoľných dražbách, pri paralelnej existencii hlavného záväzkového vzťahu, kde žalobca je dlžníkom, konala by sa dražba opakovaná (keďže žalobca ani netvrdil a ani nepreukázal, že by mal v danom čase v úmysle dlh splatiť, prípadne by existoval iný dôvod pre upustenie od vykonania dražby); plynutím času by dlh ako hlavný dôvod existencie akcesorického vzťahu - záložnej zmluvy- sústavne narastal minimálne čo do jeho príslušenstva v podobe úroku z omeškania, čo v konečnom dôsledku benefit pre žalobcu ako dlžníka nepredstavuje. Nebolo preukázané, že by bol žalobca v súvislosti so spornou dražbou reálne dotknutý na svojich právach v priamej príčinnej súvislosti s porušením zákona o dobrovoľných dražbách prípadne iného zákona.

6. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym posúdením súdu prvej inštancie. Podľa jeho názoru sporným prípade nebolo, že žalovaný 2/ bol navrhovateľom dražby a zároveň i vydražiteľom, a že žalovaný 2/ mal zo zmluvy o vykonaní dražby vedomosť o údají o znížení najnižšieho podania pred konaním dražby. Je teda jednoznačné, že neprípustnosť žalovaného 2/ ako účastníka dražby, ktorý bol zároveň jej navrhovateľom, nevyplyva z negatívnej definície účastníkov dražby, t. j. žalovaný 2/ nespadá do okruhu osôb, ktorí sa nemôžu zúčastniť dražby. Ak je potom účasť žalovaného 2/ v dražbe v súlade so zákonom, hoci je zároveň navrhovateľom dražby, je potom v súlade so zákonom aj to, že žalovaný 2/ mal v prejednávanej veci vedomosť o údají o znížení najnižšieho podania pred konaním dražby, keďže je zároveň účastníkom zmluvy o vykonaní dražby. Zo žiadneho ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách totiž nevyplyva rozpor konania žalovaného 2/ v postavení navrhovateľa dražby, zároveň účastníka dražby a zároveň vydražiteľa majúceho súbežne aj k dispozícii vedomosť o údají o znížení najnižšieho podania pred konaním dražby v postavení účastníka zmluvy o vykonaní dražby.

7. Odvolací súd pripomenul, že pre úspešnosť žaloby o určenie neplatnosti dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách ustanovenia musia byť kumulatívne splnené dva predpoklady, a to, že boli porušené ustanovenia tohto zákona, a že žalujúca osoba bola práve porušením týchto ustanovení fakticky dotknutá na svojich právach. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno v spore o neplatnosť dražby zaťažuje žalobcu. V tejto súvislosti odkázal na bod 13 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, v kde sa konštatuje, že žalobca nemohol byť na svojich právach dotknutý vznikom ujmy. Stotožnil sa aj s názorom súdu prvej inštancie o neprehľadnosti realizácii platieb, avšak nemal za preukázané, že tým žalobca bol reálne dotknutý na svojich právach, ak ani pri nadobudnutí vlastníckeho práva vydražiteľa.

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas dovolanie z dôvodov uvedených v § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že nebola uvedená možnosť zloženia dražobnej zábezpeky vo forme bankovej záruky, čo je v rozpore s § 11 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách.

Potenciálni záujemcovia tak mohli byť odradení neuvedením tejto možnosti. Keďže sa zábezpeka zaráta do ceny, ktorú je vydražiteľ povinný zaplatiť, je jej súčasťou. Pritom spôsob úhrady ceny vrátane iných podmienok dražby musia byť určené tak, aby nebol obmedzený záujem o účasť na dražbe. Podmienky vykonania dražby boli v spojení s neuvedením bankovej záruky s vedomosťou jediného účastníka dražby (jeho navrhovateľa o znížení najnižšieho podania v rozpore s § 8 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Teda bránili naplneniu účelu dražby podľa § 2 písm. a) zákona o dobrovoľných dražbách neumožnením maximalizácie výťažku z dražby. Dovolateľ bol tým ako predchádzajúci vlastník predmetu dražby dotknutým subjektom, keďže má nárok na odovzdanie výťažku dražby po uhradení nákladov dražby a uspokojení pohľadávky veriteľa, čo však bolo podľa jeho názoru zmarené. Tým, že navrhovateľ dražby bol zároveň jej jediným účastníkom a za tohto stavu sa predmet dražby po dvojnásobnom znížení najnižšieho podania vydražil. O rozsahu zníženia najnižšieho podania mal vedomosť vopred, a to z ním uzatvorenej zmluvy o vykonaní dražby s dražobníkom. Preto žalovaný 2/ ako jediný účastník dražby nemal ani dôvod vydražiť predmet za vyššiu sumu ako minimálnu, o ktorej mal vopred vedomosť.

9. V zmysle § 26 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách bol žalovaný 2/ ako vydražiteľ povinný zaplatiť cenu dosiahnutú vydražením v sume 6 300 eur ihneď po skončení dražby, keďže neprevyšovala zákonom stanovenú sumu 6 400 eur. Tú však zaplatil až 12. augusta 2015, pričom sa dražba konala ešte dňa 02. júla 2015, a teda v rozpore so zákonom o dobrovoľných dražbách. Z tohto dôvodu v zmysle § 27 ods. 1 zákona o dražbách na neho neprešlo vlastnícke právo. Dražba tak bola zmarená vydražiteľom, čo malo byť oznámené žalobcovi a žalovanej 3/, zverejnené v Obchodnom vestníku a následne vykonaná opakovaná dražba v zmysle § 22 zákona o dobrovoľných dražbách. Preto žalobca a žalovaná 3/ nemali ako predchádzajúci vlastníci predmetu dražby znášať odmenu dražobníka, ale náklady zmarenej dražby ako aj prípadnej opakovanej dražby mal v zmysle § 25 ods. 4 a 5 zákona o dobrovoľných dražbách znášať vydražiteľ (žalovaný 2/). Rozvrh výťažku tak bol vykonaný v rozpore so zákonom. Aj v prípade nezmarenia dražby bol rozvrh výťažku vykonaný v rozpore s § 25 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, keď odmena a náklady dražobníka boli pevne stanovené v zmluve o vykonaní dražby, a to na sumu 1 200 eur bez DPH bez ohľadu na výšku ceny dosiahnutej vydražením. Nehnuteľnosti boli v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej 3/. Neuhradením ceny určenej vydražením bol žalobca ako predchádzajúci vlastník dotknutý na svojich právach. Pri dodržaní zákonného postupu sa mala konať opakovaná dražba a jej náklady mal znášať žalovaný 2/ a celá suma dosiahnutá vydražením by bola použitá na úhradu dotknutej pohľadávky veriteľa a odovzdanie výťažku predchádzajúcim vlastníkom a nie na úhradu nákladov na vykonanie dražby. Došlo by tak k zníženiu dlhu žalobcu voči veriteľom vo väčšom rozsahu, resp. by predchádzajúci vlastníci mali vyplatení vyšší výťažok dražby. Preto nesúhlasí s názorom súdu o plynutí času a narastaní príslušenstva pohľadávky v podobe úroku z omeškania. Žalobca má záujem aj na včasnom uhradení ceny dosiahnutej dražbou, keďže v súvislosti s oneskorením tejto úhrady zo strany vydržateľa dochádza aj k oneskoreniu úhrady veriteľovi a plynutím času aj k nárastu úroku z omeškania, čo považuje za ujmu spôsobenú zo strany žalovaného 2/. Ide o reálnu a nie len potenciálnu ujmu. Všetky skutočnosti na ktoré poukázal vyplývajú podľa neho z dražobného spisu, pričom prvostupňový a ani odvolací súd na ne neprihliadali pri rozhodovaní. Podľa jeho názoru sa konajúci súd nezaoberal rozhodnutím najvyššieho súdu vydaného v tejto veci, a to najmä posúdenie sporných skutočností o možnosti zloženia dražobnej zábezpeky bankovou zárukou, dopadoch neumožnenia tejto možnosti na platnosť dražby, porušení účelu dražby a jeho dopad na platnosť dražby, nezaplatení ceny dosiahnutej vydražením včas a jeho dopad na platnosť dražby a pod. Nevyhodnotením dôkazov v súlade s § 191 ods. 1 CSP mu bolo znemožnené reagovať na dokazovanie a rozhodnutie je prekvapivé.

10. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP zhrnul svoju právnu argumentáciu uvádzanú pri dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP do troch častí: 1. porušovanie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, 2. ujma na právach žalobcu a jej reálny charakter a 3. neplatnosť dotknutej dražby. Následne navrhol odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, porušeniu práva na spravodlivý proces, dĺžky konania a nezvratných následkov na strane žalobcu spôsobeného prípadnými ďalšími prevodmi nehnuteľností. Záverom navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, že vyhlási dražbu

za neplatnú a prizná mu nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania. Alternatívne, aby uvedený rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

11. Žalovaný 2/ konštatoval, že dovolateľ neuviedol žiadne skutkové alebo právne tvrdenia, ktoré by už neuviedol v doterajšom konaní. Z tohto dôvodu odkázal na svoje doterajšie vyjadrenia v celom rozsahu. Prvostupňový a odvolací súd sa s tvrdeniami žalobcu riadne vysporiadali a svoje závery dôkladne odôvodnili. Preto navrhol, aby najvyšší súd dovolanie zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Žalovaný 1/ pripomenul, že žalobca vo svojom dovolaní neuviedol žiadny chybný postup súdov, len zopakoval svoje doterajšie námietky. Stotožnil sa s právnym posúdením odvolacieho súdu. Navrhol, aby dovolací súd návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovel, dovolanie zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

13. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovoláním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj ústavný súd (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

14. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že žalobca dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), strana sporu bola zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

16. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

17. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na

konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

19. Pre prípad, že žalobca vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie (čomu nasvedčuje obsah dovolania, § 124 ods. 1 CSP), dovolací súd uvádza, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrúva na tomto závere aj naďalej (R 24/2017 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

20. Na základe vyššie uvedeného, žalobcom uplatnené námietky spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení nie je možné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, ale pod dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

21. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

22. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

23. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Dovolateľ namietal absenciu bankovej záruky, nesprávne právne posúdenie, kde podľa neho oneskorením platby utrpel ujmu, nakoľko porušením § 26 ods. 4 došlo k zmareniu dražby, tato sa mala konať na novo, pričom náklady zmarenej dražby by mal znášať vydražiteľ a nie žalobca a žalovaná 3/.

25. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017).

26. Úvodom je potrebné pripomenúť uznesenie najvyššieho súdu z 28. augusta 2020 sp zn. 6Cdo/66/2019, ktoré zrušilo predošlé rozhodnutie odvolacieho súdu. V odôvodnení tohto uznesenia sa najvyšší súd zaoberal neuvedením bankovej záruky pri vyhlásení dražby: „K úspešnosti žaloby o určenie neplatnosti dražby ale nepostačuje len zistenie, že došlo k porušeniu ustanovení zákona. Predpokladom úspechu takejto žaloby je, že musí ísť o také jeho porušenie, ktorým je zároveň žalujúca osoba aj reálne dotknutá na svojich právach. Medzi porušením niektorého ustanovenia zákona a vznikom ujmy na právach žalujúcej osoby musí existovať príčinná súvislosť. To znamená, že pre úspešnosť žaloby o určenie neplatnosti dražby v zmysle citovaného zákonného ustanovenia musia byť kumulatívne splnené dva predpoklady, a to, že boli porušené ustanovenia tohto zákona, a že žalujúca osoba bola práve porušením týchto ustanovení fakticky dotknutá na svojich právach. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno v spore o neplatnosť dražby zaťažuje žalobcu.“

27. Na základe citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu je potrebné právne posúdenie založiť najmä na preukázaní, že porušením zákona o dobrovoľných dražbách utrpel žalobca ujmu na svojich právach.

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľka vymedzila v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. V neposlednom rade je dovolací súd viazaný aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

29. Zisťovanie skutkového stavu a správnosť vyhodnotenia vykonaných dôkazov súdom predstavujú skutkovú stránku sporu (skutkové otázky), ktoré nie sú prípustným predmetom dovolacieho prieskumu. Súd zisťuje skutkový stav veci, aby si tak vytvoril predpoklady pre aplikáciu právnej normy, na základe ktorej v konkrétnej veci nachádza právo, teda dochádza k právnemu posúdeniu veci. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o existencii, resp. neexistencii subjektívnych práv a povinností subjektov z právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnú normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp zn. 9Cdo/150/2020 zo dňa 27.04.2022).

30. Na základe vyššie uvedeného, najvyšší súd konštatuje, že námietky spojené s nesprávne zisteným skutkovým stavom sú z dovolacieho prieskumu vylúčené.

31. Po preskúmaní rozhodnutia dovolacieho súdu bolo zistené, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v preukázaní, že neuvedením bankovej záruky utrpel ujmu na svojich právach. Z uvedeného dôvodu nemožno prisvedčiť námietke žalobcu spojeného s neuvedením bankovej záruky.

32. Odvolací súd v rámci prieskumu skutkového stavu súčasne posúdil, či neskoršou úhradou za vydraženie pohľadávky utrpel žalobca ujmu na svojich právach. Odvolací súd aj s poukazom na bod 30 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie konštatoval, že v prípade zrušenia dražby by neskoršou úhradou dlžnej sumy narastalo príslušenstvo pohľadávky v podobe úroku z omeškania. Preto súdy oboch inštancií považovali aj neskoršiu úhradu v prospech žalobcu, nakoľko v časti vyplatenej pohľadávky prestalo narastať príslušenstvo dlžnej sumy. Vo veci nebolo preukázané, že existovali aj iní záujemcovia o vydraženie predmetných nehnuteľností. Preto sa nemožno stotožniť ani s námietkou dovolateľa o vzniku ujmy pri neskoršom zaplatení, nakoľko zrušením dražby a jej následným opakovaním by utrpel ujmu zväčšovaním sa príslušenstva pohľadávky.

33. K uvedenému sa žiada doplniť, že z vyjadrení žalovanej 3/, ktorá bola spolu so žalobcom predchádzajúcou vlastníčkou nehnuteľností je zrejmé, že nepocítiť ujmu na svojich právach. Žalobca sa pri vlastnom subjektívnom hodnotení zamerail najmä na možnú ujmu. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného dovolacím súdom, ktorým je najvyšší súd viazaný, nedošlo k uneseniu dôkazného bremena k jej preukázaniu. Okrem toho, dovolateľ opomenul, že práve vyslovením neplatnosti predmetnej dražby by on spolu so žalovanou 3/ utrpeli reálnu ujmu.

34. S námietkou žalobcu o nesprávnej výške odmeny sa vysporiadal už súd prvej inštancie v bode 26 svojho rozsudku: „Žalobca namietal rozpor dražby s ust. § 25 ods. 2 cit. Zák., ktorý rozpor mal spočívať v tom, že odmena dražobníka zaťažujúca žalobcu prevyšovala maximálnu prípustnú hranicu 10% z výťažku dražby. Z doloženého dražobného spisu č. 150041 vyplynulo, že výťažok z dražby predstavoval sumu 6 300 eur, pričom účelne vynaložené náklady dražby spolu s odmenou dražobníka boli vyčíslené na sumu 1200 eur bez DPH (1 440 eur s DPH), ktorá suma bola odrátaná v prospech

dražobníka (žalovaného 1/) a zvyšok sumy 4 860 eur bol poukázaný na účet navrhovateľa dražby (žalovaného 2/). Pohľadávka predstavovala sumu celkovo 8 954,09 eur. Žalovaný 1/ poukázal v tejto súvislosti na čl. VI bod 2 zmluvy o vykonaní dobrovoľnej dražby uzatvorenej dňa 19.5.2015 medzi žalovanými 1/ a 2/, kde suma 1 200 eur bez DPH predstavuje odmenu dražobníka. Zo spisu je zrejmé, že vlastními predmetu dražby bol nielen žalobca, ale aj žalovaná v 3/ rade ako spoluvlastníci draženej nehnuteľnosti. Ust. § 25 ods. 2 určuje maximálnu hranicu zaťaženia vlastníka nehnuteľnosti odmenou dražobníka vo výške 10% vydraženej sumy. V danom prípade 10% z vydraženej sumy (6 300 eur) predstavuje sumu 630 eur (v súlade s názorom žalobcu), a čo je maximálne zaťaženie odmenou na jedného vlastníka nehnuteľnosti. V danom prípade však vlastními nehnuteľnosti boli dva subjekty (žalobca a žalovaná 3/), preto suma 1 200 eur bez DPH spadá do maximálneho rámca zaťaženia vlastníkov nehnuteľnosti odmenou a nákladmi (2 x 630 eur, t.j. 1 260 eur), pričom zároveň uvedená suma neprevyšuje 20% vymáhanej pohľadávky (20% z 8 954,09 eura je 1 790,18 eura). Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd aj tento argument žalobcu vyhodnotil ako nedôvodný.“

35. Dovolací súd sa s týmto odôvodnením plne stotožňuje a súčasne dodáva, že hoci bola odmena dražobníka pevne stanovená, v danej veci neprekročila maximálnu výšku danú zákonom. Z tohto dôvodu nemožno namietat porušenie ustanovení zákona o dobrovoľnej dražbe.

36. Na základe vyššie uvedeného, najvyšší súd podľa § 448 CSP dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

37. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným 1/ a 2/ v dovolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). Keďže žalovanej 3/ žiadne trovy v konaní nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.